

Obrazložitev Pravilnika o spremembah in dopolnitvi Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah

K 1. členu

Dodaten izraz »javna stavba« v 2. členu pravilnika:

V drugem členu se pod zaporedno točko 12. doda izraz javna stavba in tako zagotovi transparentno rabo zahtev pravilnika, ki se nanašajo na javne stavbe. Izraz je potreben, ker so v pravilniku določene zahteve glede energijske učinkovitosti rabe energije in rabe obnovljivih virov energije za 10 % ostrejše (- 10 % rabe potrebne toplote za ogrevanje in hlajenje, - 10 % rabe skupne primarne energije in za + 10 % višji delež rabe obnovljivih virov energije). V drugih predpisih izraz ni določen javna stavba, in ga ne gre zamenjevati z izrazom stavbe v javni rabi, ki ga določa Gradbeni zakon. Predlog izraza javna stavba je povzet po predhodni verziji predpisa o učinkoviti rabi energije v stavbah iz leta 2010.

K 2. členu

Sprememba drugega odstavka 21. člena pravilnika:

Drugi odstavek 21. člena pravilnika se spreminja zato, ker so predvsem predstavniki cehovskih združenj, kar še posebej velja za člane IZS in ZAPS mnenja, da na trgu še vedno ni na razpolago splošno dostopno programsko orodje za določanje energijskih lastnosti stavb po nestacionarni (urni) metodi, ki jo za določanje energijskih lastnosti stavb določa pravilnik, oziroma EPB tehnični standardi določeni s mandatom EK M/480.

S spremembo pravilnika se za energetske zahtevne stavbe za določanje energijskih lastnosti stavb za dve leti podaljšuje prehodno obdobje uporabe stacionarne – mesečne metode.

Tako bo na razpolago tudi čas, ki ga potrebujejo predvsem projektanti, da si pridobijo potrebno programsko opremo za določanje kazalnikov energijske učinkovitosti energetsko zahtevnih stavb po nestacionarni (urni) metodi in pridobijo tudi potrebna znanja za uporabo tega programskega orodja po novih EPB tehničnih standardih.

S to spremembo pravilnika se ne posega v določbe glede zahtevane energijske učinkovitosti stavb niti zahtevanega deleža OVE, oziroma zahteve za načrtovanje in gradnjo skoraj nič energijskih stavb.

K 3. členu

Pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Krajši *vacatio legis* je predpisan z razlogom, ker mora biti pravilnik sprejet in objavljen v letošnjem letu, saj je 21. člen prehodna določba, ki bo sicer vsebinsko konzumirana 1. januarja 2024 in zaprta za noveliranje.

Členi v katere se posega s spremembami in dopolnitvijo pravilnika:

2. člen
(izrazi)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. adaptivni modeli parametrov notranjega okolja so algoritmi, s katerimi se spremenljivke notranjega okolja v stavbi prilagodijo letnim časom ali specifičnim lastnostim uporabnikov stavb;
2. celovita energetska prenova stavbe pomeni izvedbo del in ukrepov, s katerimi se zagotovi energetska prenova toplotnega ovoja stavbe in TSS tako, da so dosežene zahteve tega pravilnika oziroma zahteve za sNES;
3. delna energetska prenova stavbe pomeni izvedbo posameznih ukrepov na ovoju stavbe ali TSS, da se poveča energijska učinkovitost stavbe tako, da so dosežene zahteve tega pravilnika oziroma zahteve delnih kazalnikov;
4. elementi stavbe so gradniki toplotnega ovoja stavbe (npr. fasada, okna, streha) in gradniki TSS (npr. inštalacije, generator toplote, sprejemnik sončne energije);
5. energetska cona (v nadaljnjem besedilu: cona) je del stavbe z enim ali več prostori, v katerih se zagotavlja enako stanje notranjega okolja, imajo skupne TSS, veljajo enaki pogoji rabe in jo je treba z vidika energijske učinkovitosti stavbe presoditi ločeno od drugih delov stavbe;
6. energetske manj zahtevne stavbe so stavbe s kondicionirano površino, večjo ali enako 50 m² in manjšo od 500 m², med energetske manj zahtevne stavbe spadajo tudi večstanovanjske stavbe in nestanovanjske stavbe z uporabno površino, večjo ali enako 500 m², če imajo posamezni deli stavb samostojne in neodvisne TSS;
7. energetske nezahtevne stavbe so stavbe s kondicionirano površino, manjšo od 50 m²;
8. energetske zahtevne stavbe so stavbe, ki ne spadajo v energetske nezahtevne ali manj zahtevne stavbe in za katere se energijske lastnosti stavbe določijo z nestacionarnim modeliranjem;
9. energijska učinkovitost stavbe je z izračunanimi kazalniki energijske učinkovitosti stavbe opredeljena količina potrebne energije za zagotavljanje notranjega ugodja s toplotnim ovojem in TSS (ogrevanje, hlajenje, prezračevanje in klimatizacija, vključno z navlaževanjem ali razvlaževanjem zraka, pripravo TSV in razsvetljava) in potrebno skupno primarno energijo za delovanje teh sistemov;
10. energetske sistemi v, na, ob stavbi ali v neposredni bližini stavbe so energetske sistemi, s katerimi se stavba oskrbuje z energenti. Za energetske sisteme v neposredni bližini stavbe se štejejo tudi sistemi daljinskega ogrevanja, sistemi daljinskega hlajenja, energetske sistemi za proizvodnjo električne energije, ki so priključeni na isto transformatorsko postajo kot stavba, ipd.;
11. faktor oblike stavbe je razmerje med zunanjo površino toplotnega ovoja stavbe in bruto prostornino stavbe znotraj toplotnega ovoja stavbe;
12. kakovost notranjega okolja (IEQ) je z razredi od I do IV po standardu SIST EN 16798 - 1 opredeljena kakovost notranjega okolja, ki vključuje tudi spremenljivke, pomembne za toplotno ugodje, kakovost notranjega zraka in osvetlitev;
13. kazalnik energijske učinkovitosti stavbe je podatek, s katerim se podaja energijska učinkovitost stavbe;
14. kazalnik pripravljenosti na pametne sisteme (v nadaljnjem besedilu: SRI) pomeni kazalnik, ki podaja informacije o razvrstitvi stavbe ali njenega posameznega dela glede na pripravljenost na pametne sisteme v skladu s slovenskimi predpisi in 8. členom Direktive 2010/31/EU;
15. končna (dovedena) energija je energija, dovedena v stavbo ali proizvedena na ali v stavbi, ki je potrebna za delovanje TSS;
16. kompenzacijski faktor je številčna konstanta, s katero neizpolnjevanje enega kazalnika energijske učinkovitosti stavbe zaradi arhitekturne zasnove ali tehnične neizvedljivosti posameznega ukrepa nadomestimo z ostrejšo zahtevo drugega kazalnika energijske učinkovitosti stavbe;
17. kondicionirana površina stavbe je površina stavbe znotraj toplotnega ovoja stavbe, kjer je treba s TSS zagotoviti zahtevano ali načrtovano notranje ugodje za bivanje ali delo in je opredeljena v SIST EN ISO 52000-1;

18. kondicionirana prostornina stavbe je prostornina stavbe, ki je znotraj toplotnega ovoja stavbe;
19. kondicionirana stavba je stavba ali njen posamezni del, v kateri je treba s TSS zagotavljati primerne notranje pogoje, je stavba ali njen posamezni del, v katerem je treba s TSS zagotoviti parametre notranjega okolja vsaj razreda kakovosti IEQ_{ii}, ki so opredeljeni z upoštevanjem načina in pogojev uporabe stavbe;
20. korekcijski faktor je številčna konstanta, s katero se prilagodi minimalna zahteva kazalnika energijske učinkovitosti stroškovni upravičenosti ali tehnični izvedljivosti, doseganjem energetskih in okoljskih ciljev;
21. nestacionarno modeliranje je način izračuna energijskih tokov, ki temelji na časovno spreminjajočih robnih pogojih in časovno spreminjajočem načinu uporabe stavbe;
22. notranja bremena so toplotni in snovni tokovi, ki jih oddajajo notranji viri v stavbi in vplivajo na rabo energije TSS;
23. občutena temperatura je temperatura notranjega okolja, opredeljena kot rezultanta temperature zraka in srednje sevalne temperature; je temperatura, pri kateri se določi potrebna toplota za ogrevanje in hlajenje;
24. oddaljeni energetski sistemi so energetski sistemi, ki niso razvrščeni med TSS v, na, ob stavbi ali v njeni neposredni bližini;
25. ovoj stavbe so deli stavbe, ki ločujejo notranjost stavbe in zunanje okolje;
26. pogoji notranjega okolja je stanje spremenljivk notranjega okolja, ki jih je treba zagotoviti v stavbi s TSS in zaradi katerih se porablja energija;
27. poenostavljeno nestacionarno modeliranje je metoda nestacionarnega modeliranja, v kateri se dinamični prenos toplote skozi sestavne elemente toplotnega ovoja stavbe vrednoti poenostavljeno;
28. postopna energetska prenova stavb je izvedba posameznih ukrepov, s katerimi se zagotavlja večja energijska učinkovitost stavbe v več fazah;
29. potrebna energija za stavbo je potrebna energija za zagotavljanje potrebnih pogojev notranjega okolja brez upoštevanja energijske učinkovitosti TSS in vrste energentov za njihovo delovanje;
30. primarna energija je energija obnovljivih in neobnovljivih naravnih virov pred katerokoli energijsko pretvorbo:
 - skupna primarna energija za delovanje TSS ($E_{Ptot,an}$) na leto je skupna primarna energija obnovljivega in neobnovljivega dela energentov, ki je potrebna za delovanje TSS v enem letu;
 - neobnovljiva primarna energija za delovanje TSS ($E_{Pnren,an}$) na leto je primarna energija neobnovljivih energentov ali neobnovljivega dela energentov, ki je potrebna za delovanje TSS v enem letu;
 - obnovljiva primarna energija za delovanje TSS ($E_{Pren,an}$) na leto je primarna energija obnovljivih ali obnovljivega dela energentov, ki je potrebna za delovanje TSS v enem letu;
31. razmernik OVE (v nadaljnjem besedilu: ROVE) je v odstotkih izraženo razmerje med potrebno obnovljivo primarno energijo energentov, proizvedenih v, na, ob stavbi ali v njeni neposredni bližini ali dovedenih v stavbo iz oddaljenih sistemov, glede na skupno potrebno primarno energijo za delovanje TSS v enem letu;
32. razmernik odvedene toplote za hlajenje (C_{nd}) je razmernik med potrebno odvedeno toploto za hlajenje obravnavane stavbe in potrebno odvedeno toploto za hlajenje referenčne stavbe;
33. razmernik dovedene toplote za ogrevanje (H_{nd}) je razmerje med potrebno dovedeno toploto za ogrevanje obravnavane stavbe in potrebno dovedeno toploto za ogrevanje referenčne stavbe;
34. referenčna stavba je navidezna stavba, ki ima enako arhitekturno zasnovo, zgrajena na isti lokaciji in z enako orientacijo, enakim senčenjem, enako klasifikacijo in načinom uporabe stavbe, enako razporeditvijo in klasifikacijo energetskih con, enakimi notranjimi bremeni,

enakim toplotnim ovojem stavbe, ki ga sestavljajo referenčni gradniki in ima vgrajene referenčne TSS;

35. referenčne lastnosti gradnikov ovoja stavbe so toplotno-tehnične lastnosti gradnikov toplotnega ovoja stavbe, ki ustrezajo minimalnim zahtevam, določene s tem pravilnikom ali pa so opredeljene kot referenčne vrednosti glede na stanje tehnike;
36. referenčni TSS so TSS, s katerimi je treba določiti energijsko učinkovitost referenčne stavbe;
37. specifični koeficient transmissijskih toplotnih izgub pomeni povprečno toplotno prehodnost toplotnega ovoja stavbe, vključno z linijskimi in točkovnimi toplotnimi prehodnostmi toplotnih mostov;
38. stacionarno modeliranje je način izračuna energijskih tokov, ki temelji na časovno nespreminjajočih robnih pogojih in časovno nespreminjajočem načinu uporabe stavbe;
39. stavba je stavba s toplotnim ovojem, znotraj katerega se s TSS v celoti ali deloma zagotavljajo pogoji notranjega okolja;
40. stopnja stroškovne učinkovitosti delnega ukrepa učinkovite rabe energije je razmerje med finančnimi prihranki v predvideni dobi učinka ukrepa in stroški za izvedbo ukrepa;
41. TSS so vgrajene inštalacije in tehnološke naprave v stavbi, potrebne za ogrevanje, hlajenje, prezračevanje in klimatizacijo, vključno z navlaževanjem in razvlaževanjem zraka, pripravo TSV, vgrajeno razsvetljava prostorov ali kombinacijo teh sistemov, avtomatizacijo in nadzor stavbe, sistemi za proizvodnjo energentov v, na, ob stavbi ali v njeni neposredni bližini, s katerimi se zagotavlja predpisan ali načrtovan razred kakovosti notranjega okolja in jih je treba vključiti v presojo energijske učinkovitosti stavbe;
42. toplotni ovoj stavbe je ovoj stavbe ali dela stavbe, ki ločuje kondicioniran del stavbe od okolice ali od sosednjih prostorov stavbe ali druge stavbe, če je razlika v temperaturi zraka med njima večja od 4 K ali je določen glede na pravila razdelitve stavb na toplotne cone skladno s SIST EN ISO 52000-1;
43. toplotna prehodnost gradnikov toplotnega ovoja stavbe je toplotni tok, ki prehaja na površini 1 m² toplotnega ovoja stavbe pri razliki v temperaturi notranjega in zunanjega okolja 1 K;
44. ugodje v notranjem okolju je občuteno stanje notranjega okolja, ki zagotavlja prijetno, zdravo bivanje in učinkovito delo ter se zagotavlja s stanjem spremenljivk notranjega okolja, opredeljenimi s predpisi, smernicami, standardi in projektno nalogo;
45. utežena energija je dovedena energija energentov za delovanje TSS, pri čemer se dovedena energija uteži s faktorjem, ki ga opredeljuje ta pravilnik;
46. zunanji podnebni pogoji so meteorološke spremenljivke zunanjega okolja iz nacionalne podatkovne baze meteoroloških spremenljivk, ki vplivajo na energijsko učinkovitost stavbe in so opredeljeni z dnevnimi povprečji v posameznem mesecu v letu ali z urnimi vrednostmi meteoroloških spremenljivk.

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo enako, kot to določajo predpisi s področja graditve objektov, energetike in gradbenih proizvodov ter slovenski standardi, ki obravnavajo učinkovito rabo energije v stavbah in so navedeni na seznamu referenčnih dokumentov v tehnični smernici.

PREHODNA DOLOČBA

21. člen

(izračun energijske učinkovitosti stavb v prehodnem obdobju)

(1) Kazalniki energijske učinkovitosti energetsko manj zahtevnih in energetsko zahtevnih stavb se lahko do 31. januarja 2023 določajo po računski metodi, ki je določena v Pravilniku o učinkoviti rabi energije v stavbah (Uradni list RS, št. 52/10 in 61/17 – GZ) in pripadajoči

tehnični smernici TSG-1-004: 2010 Učinkovita raba energije, izkazujejo pa se na način, ki je naveden v tem pravilniku.

(2) Za določanje kazalnikov energijske učinkovitosti energetske zahtevnih stavb se lahko do 31. decembra 2023 ne glede na določbo osmega odstavka 8. člena uporabi stacionarno modeliranje in robni pogoji, ki veljajo za energetske manj zahtevane stavbe.